

Departament d'Infermeria

Unitat d'Atenció d'Infermeria, Docència i Recerca (AIDIR: Ciutat Vella)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS CURS ACADÈMIC 2016-
2017

1. MEMBRES DE L'EQUIP	3
2. INVESTIGADORS COL·LABORADORS	4
3. ACTIVITATS DE LA UNITAT PRÈVIES A LA SEVA OBERTURA.....	5
4. ACTIVITATS REALITZADES DES DE L'APERTURA DE LA UNITAT	6
Intervencions dirigides a la promoció de la unitat	7
Intervencions grupals dirigides a l'educació per a la salut	8
Intervencions individuals dirigides a l'educació per a la salut.....	22
5. ALUMNES EN PRÀCTIQUES I TESTIMONIS	26
6. MATERIALS I MITJANS DE DIFUSIÓ	29
7. IMPACTE I ACTIVITATS D'INVESTIGACIÓ	31
8. FORMACIÓ DELS MEMBRES DE L'EQUIP	33
9. PROJECTES DE FUTUR	34

L'unitat AIDIR Ciutat Vella

El Departament d'Infermeria de la Universitat Internacional de Catalunya promou l'AIDIR Ciutat Vella com a projecte de responsabilitat social corporativa, en el seu compromís amb la salut de la població a la que atén. Neix amb la intenció d'ajudar a la persona, família i/o cuidador en prendre consciència de l'auto-cura, així com potenciar el sentit de compromís social dels nostres estudiants, futurs professionals d'infermeria.

1. MEMBRES DE L'EQUIP

DIRECCIÓ

Dra. Cristina Monforte, directora del Departament d'Infermeria, Universitat Internacional de Catalunya

COORDINACIÓ

Responsable d'investigació

Dr. Albert Gallart, Universitat Internacional de Catalunya

Responsables de gestió

Sra. M.ª Dolores Victoria, Universitat Internacional de Catalunya

Sra. María Vera, Universitat Internacional de Catalunya.

TUTORA I INFERMERA DE LA UNITAT

Sra. Lorena Moya, Universitat Internacional de Catalunya.

1. INVESTIGADORS COL-LABORADORS

Dra. Bilkis Vissandjée

És infermera i professora Titular de la Universitat de Montreal. Al 2014 vam començar a treballar amb ella i compartir recerca. La seva recerca s'ha centrat principalment en temes de salut pública, polítiques sanitàries i atenció a la immigració.

A continuació destaquem els aspectes principals del seu currículum:

- Beca d'investigació en Antropologia, Universitat de Montreal, 1996
- Doctora per l'escola de Salut Pública de la Universitat de Michigan, 1994
- Mestratgeen Epidemiologia i Bioestadística de la Universitat McGill, 1990
- Membre de l'Institut d'Investigació en Salut Pública de la Universitat de Montreal (IRSPUM)
- Ha sigut investigadora principal de diferents projectes competitius.
- Autora d'una cinquantena d'articles internacionals.

2. ACTIVITATS DE LA UNITAT PRÈVIES A LA SEVA OBERTURA

Des de la confirmació del inici de la unitat dins la Fundació Roure i la Fundació de l'Esperança, amb el suport de la Caixa, vàrem determinar un seguit d'accions per tal d'avançar-nos a les necessitats de la població de la zona i determinar les nostres línies de treball.

En primer lloc, vam fer una cerca bibliogràfica sobre educació i promoció de la salut, prevenció de la malaltia, cronicitat i dependència, intervenció social, etc.

Aquesta cerca bibliogràfica ens va a aportar l'evidència científica que demostra, que les desigualtats socials en salut persisteixen fins i tot quan es garanteix l'accés universal als Serveis de salut, atès que l'accés a la sanitat no és l'únic element a tenir en compte. Existeixen diferents factors que influeixen sobre la salut; com la genètica, estils de vida, xarxes familiars i socials, l'habitatge, l'educació i el treball, les condicions polítiques, macroeconòmiques, culturals i mediambientals. Diversos estudis mostren, que les desigualtats socials en salut causen un excés de mortalitat i morbiditat superior al de la majoria de factors de risc coneguts. En segon lloc, sobre la base del que demostra l'evidència científica vàrem definir quins serien els nostres objectius com a proveïdors de serveis sanitaris a una comunitat d'abordatge complex on un gruuix de les persones ateses estan en situació de risc social.

Vàrem elaborar la memòria del projecte AIDIR Ciutat Vella on ens marcàrem un seguit d'objectius que havíem d'anar assolint.

Durant els mesos d'Abril a Juliol de 2016, la infermera designada per implantar el projecte, va treballar amb les Fundacions Roure i Esperança i amb entitats del barri per detectar les necessitats de salut de major prevalença entre la població de Ciutat Vella. Durant el mes d'Abril de 2016 va estar treballant a la Fundació Roure per conèixer de primera mà el treball que s'exerceix allà i les característiques dels usuaris atesos en aquesta Fundació. De forma paral·lela es va entrevistar amb treballadors de l'Institut Municipal de Serveis Socials, així com amb treballadores socials i adjuntes d'Infermeria dels Centres d'Atenció Primària de la zona del Casc Antic i del Barri Gòtic, per donar a conèixer la realitat del projecte i establir circuits de col·laboració futura.

En el mes de Maig de 2016, la infermera es va traslladar a la UIC per motius de falta d'espai per treballar a la Fundació Roure.

Durant els mesos de Maig, Juny i Juliol de 2016 es va treballar des de les instal·lacions de la pròpia Universitat, i alhora, es va anar programant reunions amb les dues Fundacions per establir les bases de treball de la Unitat d'Atenció d'Infermeria, Docència i Recerca. En aquest període es van dissenyar les bases de dades i els materials d'educació per a la salut segons les necessitats detectades durant el treball al barri. També es va treballar en la formació docent com tutora clínica i acadèmica dels alumnes d'infermeria que atendrien la unitat. Va assistir al curs organitzat per la UIC per a la formació de Tutors Clínics i a les Jornades de "Metodologies i resultats d'Aprenentatge" amb la finalitat de posar en marxa les competències adquirides pels alumnes durant el període de pràctiques a la unitat AIDIR Ciutat Vella.

Per altra banda es van mantenir diverses reunions amb les Fundacions per tal d'emmarcar aquesta iniciativa i que ens poguessin guiar amb la seva experiència i coneixement sobre els tipus d'usuari i les necessitats que es feien paleses en aquest grup de població.

En les reunions mantingudes amb la direcció d'ambdues fundacions, es va treballar, i es treballa, la cerca d'espai on es desenvoluparan les activitats de la unitat. Així com, la coordinació d'aquestes, amb les quals realitzen les fundacions, de tal manera que s'integrin en un conjunt de Serveis prestats als usuaris. Es va acordar, que al començament de les activitats de la unitat, aquestes quedessin integrades dins del programa educatiu que es desenvolupa en la Fundació de l'Esperança. Per altra banda, la Fundació Roure, va suggerir començar l'educació per a la salut amb usuaris del centre de dia i del menjador social.

3. ACTIVITATS REALITZADES DES DEL INICI D'AIDIR

Es va començar l'activitat clínica d'atenció als usuaris al Setembre del 2016, adaptant-nos a les necessitats dels usuaris i d'acord a l'entorn i la metodologia de treball dels centres.

El començament de les activitats d'AIDIR té lloc el dia 12 de Setembre de 2016. Des d'aquesta data fins al mes de Juny, que finalitza el període de pràctiques dels alumnes, s'han realitzat les següents activitats distribuïdes en diferents blocs:

1. Intervencions dirigides a la promoció de la Unitat:

Per tal de donar a conèixer la Unitat, s'han impartit les següents sessions informatives:

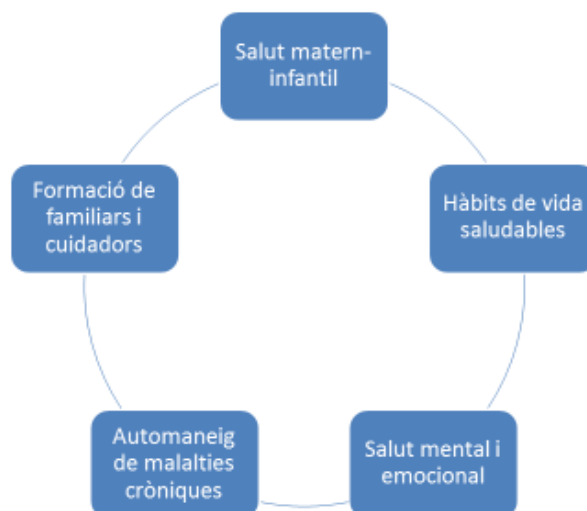
- Quatre sessions informatives sobre el projecte AIDIR:
 - * Tres adreçades al grup materno-infantil de continuïtat i inici
 - * Una per als educadors i treballadors socials de la Fundació l'Esperança, a petició de la coordinadora dels programes educatius de la Fundació.

Nombre d'assistents: 30 persones.

- S'han impartit dues sessions informatives sobre AIDIR al grup de pares dels nens i adolescents que acudeixen a la Fundació l'Esperança, a petició de la coordinadora dels programes educatius de la Fundació.

Nombre d'assistents: 39 persones.

AIDIR Línies estratègiques

2. Intervencions grupals dirigides a l'educació per a la salut:

Taller de salut bucodental per a nens:

- Dates: 19 i 26 de Setembre i 25 d'Octubre 2016.
- Dirigit a nens de 6 a 12 anys de Fundació l'Esperança.
- **Objectiu principal:** Promoure l'adquisició d'hàbits higiènics i la salut bucodental.
- Nombre de sessions: 3.
- Nombre d'assistents: 40 nens.

L'educació sanitària es treballa amb materials audiovisuals, per mitjà de jocs i fent un taller de demostració pràctica. Tot això dissenyat pels alumnes d'infermeria en pràctiques. Es reparteix material de suport a cada nen assistent per aplicar a casa tots els coneixements adquirits a les sessions.

Taller de salut bucodental per a adults:

- Data: 13 de Desembre 2016.
- Dirigit a usuaris del menjador social de la Fundació Roure.
- **Objectiu principal:** Fomentar una bona higiene bucodental.
- **Objectiu específic:** Evitar malalties i mals hàbits d'higiene bucodental.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 7

Taller sobre alimentació i salut en anglès: "Healthy Food":

- Dates: 26 d'octubre i 18 de Novembre 2016.
- Dirigit a adolescents de 13 a 17 anys.
- **Objectius principals:**
 - Conscienciar als adolescents de la importància d'una alimentació saludable.
 - Educar en el coneixement de quins són els aliments saludables.
 - Reforçar l'aprenentatge de la llengua anglesa (això últim a petició dels educadors de la Fundació).
- Nombre de sessions: 2
- Nombre d'assistents: 8 adolescents.

Sessió sobre "Alimentació i Lactància" per a mares:

- Dates: 17 d'Octubre 2016.
- **Objectiu principal:** Conscienciar de la importància d'una adequada alimentació de la mare durant el període de lactància.
- Dirigit a mares amb els seus bebès.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 5

BEBÉS: CALENDARIO DE INCORPORACIÓN DE LOS ALIMENTOS

Calendario orientativo de incorporación de alimentos

Alimentos	Edad de incorporación y duración aproximada			
	0 - 6 meses	6 - 12 meses	12 - 18 meses	≥ 18 años
Lleche materna (en niños que no toman leche materna)				
Lleche adaptada (en niños que no toman leche materna)				
Cereales con arroz, pasta, etc. (con o sin gluten), hortalizas, legumbres, huevos, carne y pescado, aceite de oliva, frutos secos chufas o almendra.				
Se pueden ofrecer pequeñas cantidades de yogur y queso tierno a partir de los 6 meses.				
Lleche entera*, yogur y queso tierno (en más cantidad)				
*Solo de que el niño no tome leche materna.				
Alimentos con riesgo de atragantamiento (fruta entera, enteros, palomitas, patatas de una pieza, cacahuetes o cacahuetes troceados)				
Alimentos superfluos (salsas, miel, mermeladas, cacao y chocolate, fresas y posos de leche, galletas, botella, embutidos y charcutería)				

Cuanto más tarde y en menor cantidad mejor (siempre a partir de los 12 meses)

Taller de massatges per a lactants:

- Dates: 8 de Novembre 2016 i 23 de Març 2017.
- Dirigit a mares amb els seus bebès.
- **Objectius principals:**
 - Fomentar el contacte matern-filial.
 - Promoure el coneixement dels beneficis que té el massatge per a la salut de l'infant.
- Nombre de tallers: 4 . Dos sessions el mateix dia a grup de matí i de tarda.
- Nombre d'assistents: 26.

Taller “Exercita't durant el treball”.

- Data: 14 de Novembre 2016.
- Dirigit a treballadores de la Fundació L'Esperança.
- **Objectius principals:**
 - Promoure l'exercici físic dins de la jornada laboral.
 - Educar en ergonomia del treball.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 4

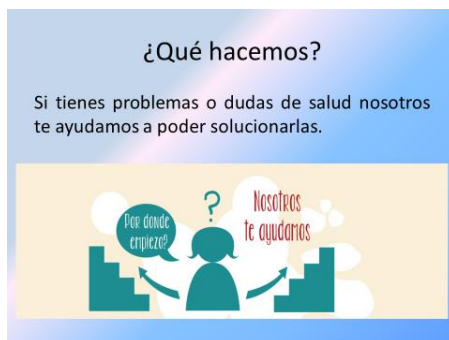
Taller d'Alimentació saludable per nens en edat escolar: “Menja sa per estar fort”:

- Data: 12 i 13 de Desembre 2016.
- Dirigit a nens de 6 a 12 anys.
- **Objectius principals:**
 - Conscienciar als nens de la importància d'una alimentació saludable.
 - Educar en el coneixement de quins són els aliments saludables.
 - Promoure l'elecció d'un menjar saludable enfront d'una que no ho és tant.
- Nombre de sessions: 2
- Nombre d'assistents: 22

Taller “Deshabituari tabàquica”

- Dates: 10,17 i 23 de Gener 2017.
- **Objectiu principal:**
 - Disminuir el consum de tabac en els usuaris de la Fundació Roure.
- **Objectius específics:**
 - Donar a conèixer els riscos que comporta el consum de tabac.
 - Ensenyar habilitats per aconseguir un augment de l'abstinència.
 - Promocionar AIDIR com a element clau en el cessament del consum.
- Dirigit a usuaris del menjador social de Fundació Roure.
- Nombre de tallers: 3
- Nombre d'assistents: 9 persones.

PROYECTO ANTITABACO

AIDIR

Sessió “Aliments Saludables” per a adults:

- Data: 31 de Gener 2017.
- Dirigit a usuaris del menjador social de la fundació Roure.

- **Objectiu principal:** Donar a conèixer els aliments que són beneficiosos per a la nostra salut.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 7

Sessió "Com prevenir la grip".

- Data: 31 de Gener 2017.
- Dirigit a usuaris del menjador social de fundació Roure.
- **Objectiu principal:** Ensenyar recomanacions per prevenir la grip.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 7

Taller "Higiene de mans".

- Data: 10 i 16 de Gener 2017.
- Dirigit a escolars de 6 a 12 anys.
- **Objectiu principal:** Donar a conèixer la importància de la higiene de mans, per evitar problemes de salut i malalties.
- **Objectiu específic:** Crear hàbit en el rentat de mans
- Nombre de tallers: 2
- Nombre d'assistents: 28

Sessió “Salut Emocional” en persones majors:

- Dates: 1 de Febrer 2017.
- **Objectiu principal:** Conèixer i identificar les emocions pròpies.
- **Objectius específics:**
 - Reconèixer i distingir les emocions positives i negatives.
 - Conèixer la influència de les emocions en la nostra vida i com repercuteixen en la nostra salut.
 - Donar pautes d'apoderament, per al foment de les emocions positives .
- Dirigit agent major de 60 anys que participa en les activitats d'Escola de Envel·liment Actiu del centre cívic “convent de Sant agustín”.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 50 persones.

Taller “Hàbits higiènic”.

- Data: 7 de Febrer 2017.
- **Objectiu principal:** Millorar els hàbits higiènic i conscienciar de la seva importància per a la salut.
- **Objectius específics:**
 - Ensenyar a parar esment a la higiene personal .

- Adquirir pautes d'higiene correcta i concreta per a cada zona corporal.
- Dirigit a usuaris del menjador social de Fundació Roure.
- Nombre de tallers: 1
- Nombre d'assistents: 7 persones.

Taller "Salut Emocional I part" en adults.

- Data: 14 de Febrer 2017.
- **Objectiu principal:** Conèixer i identificar les emocions pròpies.
- **Objectius específics:**
 - Reconèixer i distingir les emocions positives i negatives.
 - Conèixer la influència de les emocions en la nostra vida i com repercuteixen en la nostra salut.
- Dirigit a usuaris del menjador social de Fundació Roure.
- Nombre de tallers: 1
- Nombre d'assistents: 3 persones.

Taller "Recuperació Post-part"

- Data: 21 de Febrer 2017.
- **Objectiu principal:** Aconseguir una adequada recuperació post-part tant física com mental.
- Dirigit a doll amb els seus bebès.
- Nombre de tallers: 2
- Nombre d'assistents: 11 persones.

Sessió “Recomanacions davant situacions d'emergència”

- Data: 28 de Febrer 2017.
- **Objectiu principal:** Reconèixer aquelles situacions que suposen un perill per a la nostra salut i saber com actuar davant elles.
- **Objectius específics:**
 - Saber realitzar la maniobra de Heimlich.
 - Conèixer què primeres cures podem realitzar davant una cremada.
 - Reconèixer els signes d'infecció ocular i quines cures requereix.
 - Aprendre la maniobra lateral de seguretat.
- Dirigit a usuaris del menjador social de Fundació Roure.
- Nombre de sessions: 1
- Nombre d'assistents: 10 persones.

Sessió “Alimentació, exercici físic i salut com a preparació per al treball”

- Dates: 2 i 9 de Març 2017.
- **Objectiu principal:** Conscienciar a la població sobre la importància d'una adequada alimentació i exercici físic per a l'acompliment del treball que realitzen.
- **Objectius específics:**
 - Ensenyar a parar esment a una adequada alimentació.
 - Adquirir pautes d'exercici físic d'enfortiment i estirament de cada zona anatòmica.
- Dirigit a usuàries del programa de reinserció laboral (cambreres de pis).
- Nombre de sessions: 2
- Nombre d'assistents: 17 persones.

Taller “Promoció de l'activitat física en relació amb les noves tecnologies”

- Dates: 6 i 7 de Març 2017.
- **Objectiu principal:** Promoure l'activitat física a través del correcte ús de la tecnologia.
- **Objectius específics:**
 - Donar a conèixer la importància de l'activitat física.

- Conèixer la influència de la tecnologia per al benefici o perjudici de l'activitat física.
- Dirigit a escolars de 6 a 12 anys.
- Nombre de tallers: 2
- Nombre d'assistents: 28 persones.

Taller "Dormir bé"

- Data: 9 de Març 2017.
- **Objectiu principal:** Ensenyar a prendre consciència sobre la importància del descans en l'adolescència.
- N° de tallers: 1
- N° d'assistents: 5 persones.

Sessió "Alimentació i Salut" per a mares en període de lactància.

- Data: 27 de Març 2017.
- **Objectiu principal:** Conèixer les recomanacions per tenir una alimentació saludable la mare i introduir adequadament l'alimentació en el bebè .
- Dirigit a mares amb els seus nadons.
- N° de sessions: 1
- N° d'assistents: 5 persones.

Sessió "Alimentació i Salut" per a pares d'escolars.

- Data: 3 d'Abril 2017.

- **Objectiu principal:** Ensenyar als pares dels nens atesos en la fundació la importància d'una adequada alimentació tant per als seus fills com para ells.
- Dirigit a pares de nens atesos en la fundació.
- N° de sessions: 1
- N° d'assistents: 10 persones.

Sessió “Salut Emocional II part” per a adults.

- Data: 4 d'Abril.
- **Objectiu principal:** Donar pautes d'apoderament per a les diferents situacions emocionals.
- Dirigit a usuaris del menjador social de la fundació Roure.
- N° de sessions: 1
- N° d'assistents: 5 persones.

Sessió “Malalties comunes en el bebè”

- Data: 24 d'Abril.
- **Objectiu principal:** Conèixer les principals malalties que pot patir el bebè i com actuar davant elles.

- Dirigit mars amb els seus bebès.
- N° de sessions: 1
- N° d'assistents: 6 persones.

Sessió “Salut Emocional en la maternitat”

- Data: 27 d'Abril.
- **Objectiu principal:** Conèixer, identificar i expressar les nostres emocions en el període de la maternitat..
- Dirigit mars amb els seus bebès.
- N° de sessions: 2
- N° d'assistents: 6 persones.

Taller “Reflexologia”

- Data: 15 i 16 de Maig.
- **Objectius principals:**
 - Ensenyar el que diu l'evidència científica sobre el tema, bandejant mites i creences.
 - Donar a conèixer els beneficis per a la salut, de la reflexologia.
- Dirigit mars amb els seus bebès.
- N° de tallers: 3
- N° d'assistents: 16 persones.

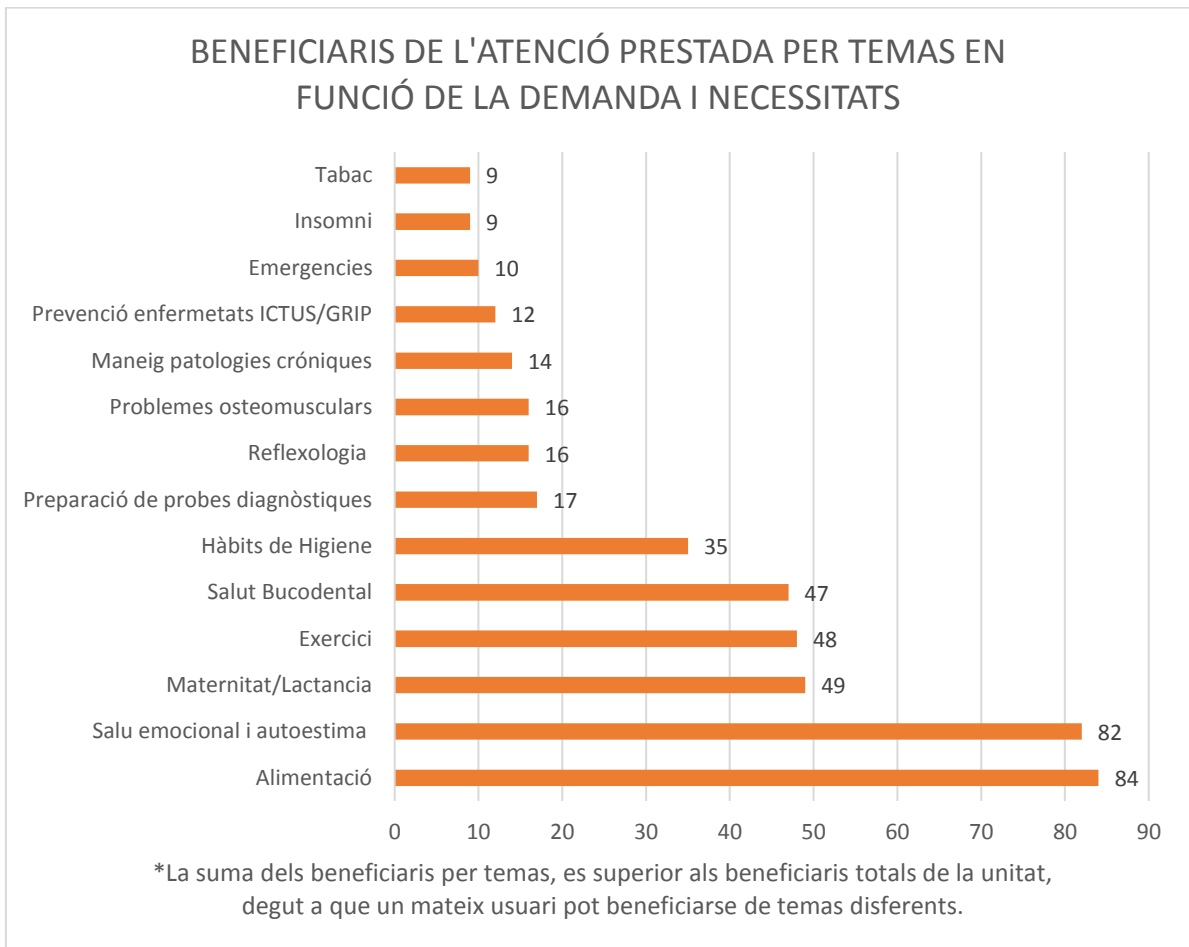
Taller “L'autoestima i el reconeixement dels altres”

- Data: 22 i 23 de Maig.
- **Objectius principals:**
 - Treballar el coneixement propi dels nens, les seves potencialitats.
 - Ensenyar la importància de reconèixer les qualitats positives que tenen els altres.
- Dirigit a escolars de 6 a 12 anys.
- N° de tallers: 2
- N° d'assistents: 24 persones.

Sessió “Com reconèixer i prevenir un ictus”

- Data: 31 de Maig.
- **Objectius principals:**
 - Conèixer que és un ictus.
 - Reconèixer els signes i símptomes.
 - Com prevenir-ho.
- Dirigit a usuaris del menjador social de la fundació Roure.
- N° de sessions: 1
- N° d'assistents: 5 persones.

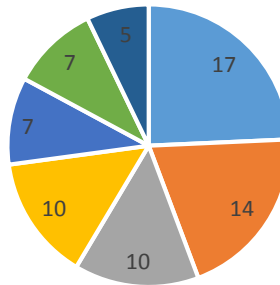
3. Intervencions individuals dirigides a l'educació per a la salut:

Entrevistes individuals:

Des del mes de Setembre de 2016 al mes de Juny de 2017, que la unitat va engegar la seva activitat, s'han realitzat 83 entrevistes individuals, 12 seguiments telefònics a 25 usuaris, amb la finalitat d'informar-nos adequadament del procés patològic que sofreixen i així poder establir un pla personalitzat per millorar la seva salut.

De les entrevistes individuals s'han detectat les següents necessitats en funció de les necessitats dels pacients que ens deriven:

MOTIUS DE DEMANDA MÉS PREVALENTS A LES ENTREVISTES INDIVIDUALS

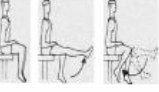

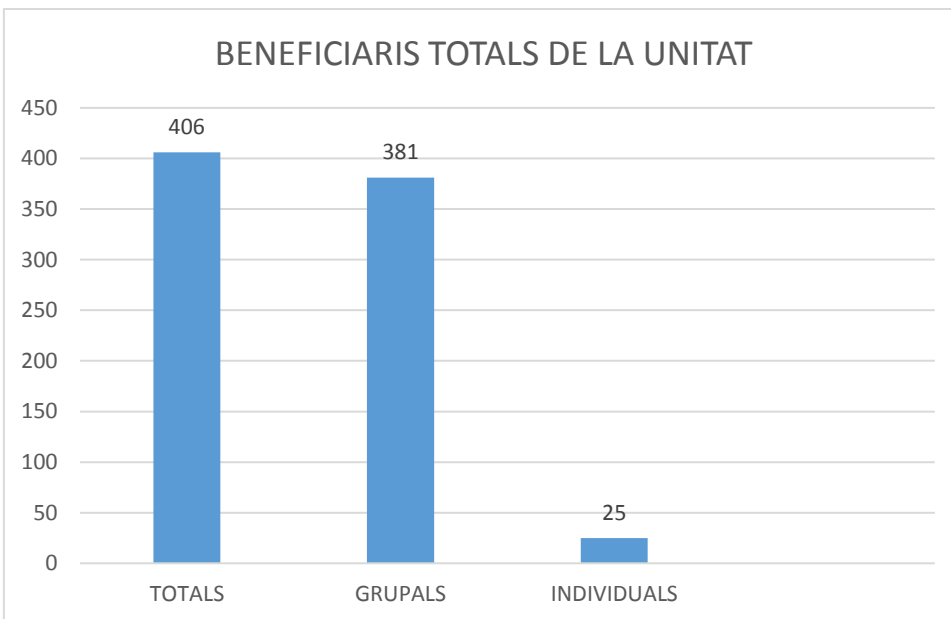
- Dèficit de coneixements per la preparació de proves diagnòstiques
- Maneig Patologies cròniques
- Problemes osteomusculars
- Habits saludables/alimentació i exercisi
- Dificultats en l'execució d'exercis que reforçin la musculatura i facilitin la mobilitat
- Dificultat per evitar perills de caigudes per falta de reforç en la musculatura
- Dificultats en el descans

Los ejercicios se realizarán en serie de 10, con descansos entre ellos. Y a un ritmo que los pacientes no vean, de prisa pero no de prisa

EJERCICIOS SENTADOS	
<p>1. Ejercicio de hombros: - Abiertos y abajo</p> 	<p>2. Subir el brazo derecho hasta la cabeza. Repetir el mismo ejercicio pero con el brazo izquierdo.</p>
<p>4. Puntos de rodillas. Levantamos la pierna derecha y la mantenemos en el aire durante 5 segundos, después la bajamos. Repetir el mismo ejercicio con la pierna izquierda.</p> 	<p>5. Se juntan los dedos, con las manos juntas (como si se estuviera rezando) de vez en cuando los codos tocan los lados. Hay que que los brazos queden paralelos al suelo, manteniendo las manos juntas y paralelas al suelo.</p>
<p>3. El talón del pie derecho apoyado en el suelo e levantar de izquierda a derecha la punta como un paraviento. Repetir con el pie izquierdo.</p> 	<p>6. Nos abrazamos a nosotros mismos. Retirando los brazos hacia atrás y los lados.</p>

Consultes i formació de formadors:

Paral·lelament, es resolen dubtes dels temes més variats de salut (manera de fer rentat nasal al nadó, maneig de la hipertensió arterial, cura de colostomies...) mitjançant les consultes que realitzen els mateixos treballadors de la Fundació o els usuaris. També s'aporta informació sanitària rellevant als treballadors de la Fundació que tracten amb usuaris que presenten algun dèficit relacionat amb la salut.

Activitats dirigides a la difusió de la unitat a nivell comunitari:

Amb la finalitat de poder donar un servei a la comunitat del districte de Ciutat Vella, segons el descrit en la missió, visió i valors del projecte. Des de la unitat ens hem posat en contacte amb serveis socials en els mesos d'Abril i Maig 2017, juntament amb les tècniques de salut del barri Gòtic i del Casc Antic.

En el mes de Novembre des d'Aidir, es va participar en la "Jornada de priorització de necessitats en Salut del Gòtic", organitzat per l'Agència de Salut Pública.

En el mes de Febrer 2017, l'Escola d'Envel·liment Actiu, organitzada per les entitats que formen part de la comissió de Gent gran del Casc Antic, ens va demanar impartir una sessió sobre Salut Emocional a persones majors de 60 anys.

S'ha treballat també, la possibilitat d'atendre a persones en situació de vulnerabilitat directament derivades de serveis socials, així com, poder impartir tallers i sessions de salut als grups amb els quals ja es treballa des de la mateixa fundació.

D'altra banda, s'ha treballat també l'entrada d'AIDIR en el treball comunitari en xarxa de les diferents entitats, concretament en el grup RADARS que treballa amb gent gran i l'Espai Comunitari.

Paral·lelament s'han visitat els casals del barri per veure la possibilitat de realitzar les activitats de salut desenvolupades durant aquest any en les fundacions.

4. ALUMNES EN PRÀCTIQUES I TESTIMONIS

Durant el curs acadèmic 2016-17 la unitat ha rebut 11 alumnes de pràctiques de 3r i 4t curs del Grau en Infermeria. La rotació a la unitat oscil·la entre un mínim de 3 setmanes i un màxim de 5 setmanes. La limitació de places per estudiants és de 2 per període degut a les limitacions d'espai a les Fundacions.

Els alumnes de 3r i 4t curs d'Infermeria han dissenyat i preparat les sessions grupals i les entrevistes individuals, així com els materials didàctics lliurats als pacients per refermar els coneixements adquirits en salut.

La metodologia aplicada en la preparació dels materials i en el disseny de les intervencions, tant grupal com individualment, ha estat la del “pacient expert” i “health literacy”.

En primer lloc, una vegada feta la petició de dèficit de coneixement o necessitat de salut per part de l'encarregada dels programes educatius de la Fundació, l'alumne realitza una cerca sistemàtica a bases de dades indexades, buscant la millor evidència científica. Paral·lelament fan un compendi de dades sobre la cultura, l'idioma i els costums dels pacients a tractar.

Una vegada seleccionats els millors estudis sobre aquesta patologia o problema de salut, es dissenya un material docent adaptat al tipus de població a la qual anirà dirigit, segons l'edat, sexe, cultura i nivell educatiu dels usuaris. S'han utilitzat presentacions tipus power point, prezi[®], comunicacions orals... I materials com fulletons, díptics i cartells, entre d'altres.

El següent pas consisteix a realitzar la intervenció a la comunitat, per això els alumnes s'ha entrenat en habilitats per a una bona comunicació oral i terapèutica amb la seva tutora de pràctiques, treballant la comunicació verbal i la no verbal.

Una vegada finalitzada la intervenció, es realitza un feedback per avaluar els coneixements adquirits.

Durant el curs 2016/2017 els alumnes han preparat un total de 72 materials d'educació per a la salut.

A continuació afegim alguns testimonis dels alumnes que han participat a les activitats d'AIDIR Ciutat Vella.

“Mi experiencia en AIDIR Ciutat Vella, ha sido personalmente muy enriquecedora. El poder realizar estas prácticas me ha enseñado a ver las necesidades de las personas desde otro punto de vista. El tipo de usuario que frecuenta la unidad son las familias del barrio de Ciutat Vella. Las familias que viven en ese barrio, tienen muchas carencias tanto económicas, sociales como de educación sanitaria. El poder realizar y preparar

charlas, talleres... relacionados con la salud e impartirlas después para ellos es muy gratificante."

Alumna

"Es una experiencia enfermera muy diferente a la que estamos acostumbrados, aunque no por ello menos importante o menos enfermero. La unidad AIDIR Ciutat Vella me ha ayudado a conocer la precariedad que existe en nuestra propia ciudad y las grandes necesidades de salud, no sólo a nivel de diagnósticos médicos, sino de hábitos saludables, por esto he podido experimentar cuán importante es el papel de un personal sanitario sin bata blanca, dinámico y cercano, concretamente el papel de la enfermera. Como estudiante es una oportunidad de ejercer como líder, planificando y estructurando cada intervención y revalorando nuestras acciones constantemente. Creo que todos los estudiantes deberíamos pasar por unidades como AIDIR Ciutat Vella."

Alumna

5. MATERIALS I MITJANS DE DIFUSIÓ:

Per donar a conèixer la unitat vàrem fer difusió d'un fulletó amb la col·laboració del Departament de Comunicació de la UIC explicant els objectius d'AIDIR i la seva metodologia per a poder entregar-lo als usuaris de les Fundacions.

UIC
barcelona
#mésqueuniversitat

Departament
d'Infermeria
**Unitat d'Atenció
d'Infermeria,
Docència i Recerca**
(AIDIR Ciutat de la)

UIC
barcelona
#mésqueuniversitat

Hi col·labora:

Obra Social "la Caixa"

uic.es/aidir

Universitat Internacional
de Catalunya
Facultat de Medicina
i Ciències de la Salut

uic.es/aidir

Universitat Internacional
de Catalunya
Facultat de Medicina
i Ciències de la Salut

La Unitat d'Atenció d'Infermeria, Docència i Recerca, és una unitat creada per la Universitat Internacional de Catalunya, al districte de Ciutat Vella. Centrada en activitats d'educació per la salut i dirigida a persones amb condicions desfavorables de salut, a les seves famílies i/o cuidadors i oberta a tota la població.

Línies estratègiques

La Unitat desenvoluparà activitats docents i de recerca orientades a la promoció i prevenció de la salut en les següents línies estratègiques:

Salut matern-infantil

- Embaràs i puerperi
- Cura del nadó

Hàbits de vida saludables

- Higiene
- Alimentació
- Consum de substàncies

Formació de famílies i/o cuidadors

- Aprendre a cuidar

Salut mental i emocional

- Habilitats psicosocials
- Educació emocional
- Maneig del propi procés de salut

Automaneig malalties cròniques

- Limitació mobilitat
- Polimedicació

Objectiu

L'objectiu de la Unitat d'Atenció d'Infermeria, Docència i Recerca és ajudar a la persona, família i/o cuidador a prendre consciència de l'auto-cura, així com potenciar el sentit de compromís social dels nostres estudiants, futurs professionals d'infermeria.

Missió

Donar un servei a la comunitat en condicions desfavorables de salut, basat en l'educació per la salut, amb l'objectiu de potenciar l'autonomia i l'auto-cura de la població, familiars i persones al districte de Ciutat Vella.

Visió

Pretén impulsar la formació dels estudiants d'Infermeria en el compromís social i en els nous rols infermers en relació a la docència i la recerca desenvolupant nous projectes que generin coneixement propi.

Valors

Són ells els qui, acompanyats per un professional d'Infermeria responsable de la unitat, lideraran les activitats que es duren a terme, mentre es formen en els nous rols infermers en l'àmbit de la docència i la recerca, a través del desenvolupament de programes d'educació i prevenció de la salut.

Entitats col·laboradores

Fundació Roure

Fundació Roure és una entitat arrelada a Ciutat Vella, que cobreix i atén les necessitats bàsiques de famílies i persones grans donant eines perquè la persona sigui responsable de la seva vida. Cuiden, incentiven i vetllen per les persones amb una atenció personalitzada. Fundació de l'Esperança de

Fundació de l'Esperança
Obra Social "la Caixa"

L'Obra Social de "la Caixa" és una entitat que treballa per oferir l'atenció directa i els recursos necessaris per ajudar a les persones en situació de pobresa del seu entorn i sobretot potenciar les seves capacitats.

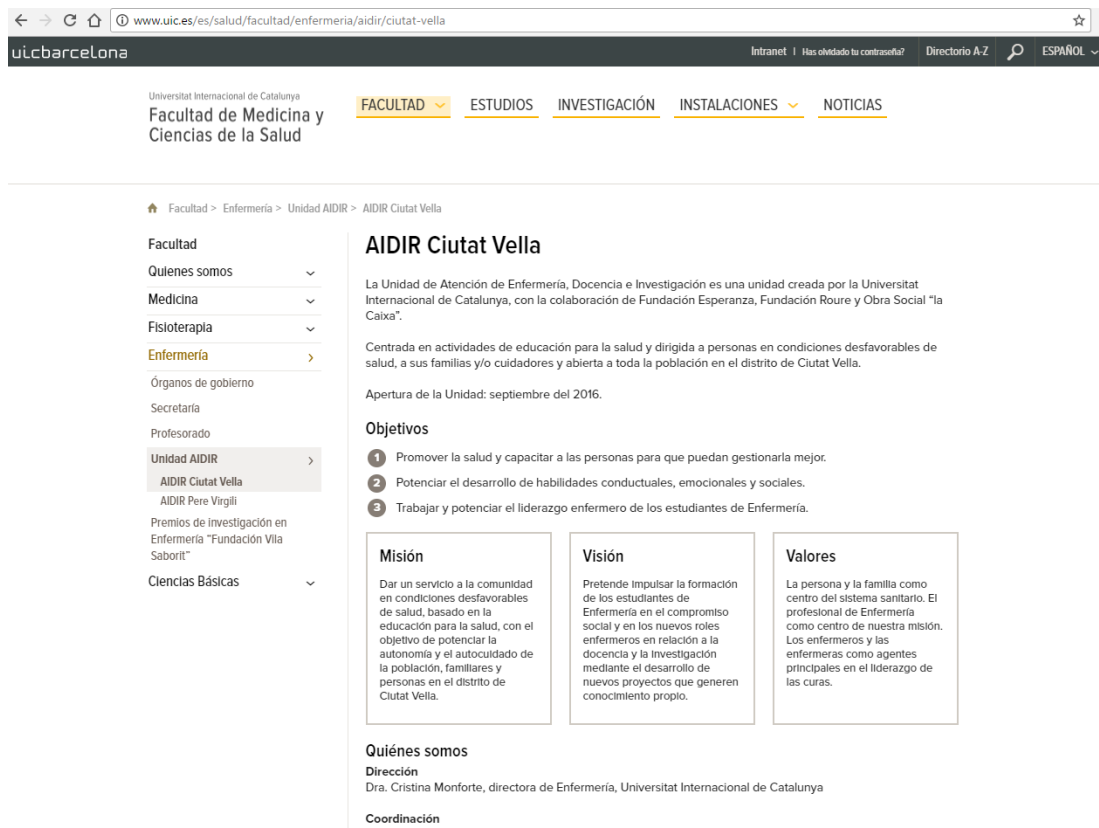
Fundació Roure
C/ dels cecs de Sant Cugat, 1
08003 Barcelona

Fundació de l'Esperança.
Obra Social "la Caixa"
C/ Palma de Sant Just, 4
08002 Barcelona

Responsable de la Unitat
Lorena Moya
aldircv@uic.es

També hem engegat amb el Departament de Comunicació la pàgina web de la Unitat i una notícia interna per als nostres alumnes i treballadors.

<http://www.uic.es/es/salud/facultad/enfermeria/aidir/ciutat-vella>

Facultad > Enfermería > Unidad AIDIR > AIDIR Ciutat Vella

AIDIR Ciutat Vella

La Unidad de Atención de Enfermería, Docencia e Investigación es una unidad creada por la Universitat Internacional de Catalunya, con la colaboración de Fundación Esperanza, Fundación Roure y Obra Social "la Caixa".

Centrada en actividades de educación para la salud y dirigida a personas en condiciones desfavorables de salud, a sus familias y/o cuidadores y abierta a toda la población en el distrito de Ciutat Vella.

Apertura de la Unidad: septiembre del 2016.

Objetivos

- 1 Promover la salud y capacitar a las personas para que puedan gestionarla mejor.
- 2 Potenciar el desarrollo de habilidades conductuales, emocionales y sociales.
- 3 Trabajar y potenciar el liderazgo enfermero de los estudiantes de Enfermería.

Misión	Visión	Valores
Dar un servicio a la comunidad en condiciones desfavorables de salud, basado en la educación para la salud, con el objetivo de potenciar la autonomía y el autocuidado de la población, familiares y personas en el distrito de Ciutat Vella.	Pretende impulsar la formación de los estudiantes de Enfermería en el compromiso social y en los nuevos roles enfermeros en relación a la docencia y la investigación mediante el desarrollo de nuevos proyectos que generen conocimiento propio.	La persona y la familia como centro del sistema sanitario. El profesional de Enfermería como centro de nuestra misión. Los enfermeros y las enfermeras como agentes principales en el liderazgo de las curas.

Quiénes somos
Dirección
 Dra. Cristina Monforte, directora de Enfermería, Universitat Internacional de Catalunya
Coordinación

6. IMPACTE I ACTIVITATS D'INVESTIGACIÓ:

Donat que l'impacte suposa l'avaluació de les conseqüències de la unitat, en l'actualitat estem gestionant la programació per el curs vinent i el seguiment telefònic dels pacients que han assistit a les sessions per avaluar l'efectivitat de les mateixes.

Per altra banda amb el projecte AIDIR, la UIC Barcelona exerceix el seu compromís amb la societat mitjançant un enfocament de caràcter docent i investigador. Les activitats investigadores de la Unitat aniran dirigides a l'obtenció de resultats en les línies de recerca de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la Universitat Internacional de Catalunya. El seu compromís és avançar en la millora de la metodologia docent emprada en la formació d'alumnes d'Infermeria i contribuir a la promoció de la salut de

la població que es troba en situació de risc. D'altra banda, degut a la creació de la unitat, des de 2015 s'està treballant en el projecte d'investigació:

- “Innovación metodológica: mejorando la adquisición de la competencia de liderazgo en educación para la salud en estudiantes de Enfermería”

Equip d'Investigació:

Dr Gallart, A. -IP- (UIC); Dra. De Juan, M.A. (UIC); Msm Cerezuela, M; Dra Guillaumet, M. (EUI-Sant Pau) y Dra. Vissandjée, B. (Universidad de Montreal)

Resum:

Diferents experts i ocupadors de l'àmbit assistencial demanden un canvi en la Infermeria perquè assumeixi un paper més determinant ja que creuen que així podria millorar l'eficiència de la cura assistencial. Les Universitats tenen la funció de respondre a les necessitats socials innovant en el desenvolupament de les seves metodologies per aconseguir graduar alumnes que renovin i millorin la societat. Aquest estudi planteja una innovació metodològica aplicada en les pràctiques d'estudiants de Grau en Infermeria, que podria millorar el lideratge infermer, a través de la creació d'una unitat de pràctiques denominada AIDIR (Atenció d'Infermeria Docent i Recerca).

L'objectiu de la recerca és comparar un grup control tradicional amb el grup intervenció AIDIR per valorar si els diferents components del lideratge infermer en Educació per a la Salut, milloren després de la intervenció. L'estudi es realitzarà en dos entorns diferents. El primer, en Centres d'Atenció primària de Barcelona (Espanya), on realitzen pràctiques estudiants de Grau d'Infermeria, on principalment es desenvolupen activitats d'educació per a la salut als pacients, i el segon, als nous centres AIDIR (Ciutat Vella i Sociosanitari Pere i Virgili) amb 73 alumnes de 3r i 4t d'Infermeria per grup.

S'espera demostrar que el lideratge dels alumnes augmenta quan són els propis estudiants els qui lideren l'Educació per a la Salut en totes les seves fases, sempre sota supervisió d'una infermera (a AIDIR), en comparació a quan és la infermera qui

gestiona l'Educació per a la Salut i els estudiants segueixen les seves indicacions (en el pràcticum tradicional als Centres d'Atenció Primària).

Posteriorment al seu pilotatge es realitzarà un estudi per valorar aquestes competències en comparar els alumnes d'AIDIR versus aquells que han realitzat pràctiques en centres assistencials tradicionals d'educació per a la salut. La durada d'aquest projecte serà aproximadament de 4 anys (adjuntem l'informe detallat) . Tanmateix, s'estan fent gestions amb investigadors relacionades amb la nutrició per desenvolupar una recerca dels efectes d'AIDIR a la població.

Durant l'any 2016, en primer lloc, hem hagut de situar-nos i conèixer als usuaris per poder determinar quins serien els instruments de mesura de les variables d'estudi més adients. Les variables que contemplem a priori les dues Fundacions de les que hem d'extreure dades per futures investigacions serien les següents:

- Número d'interconsultes.
- Principals necessitats detectades.
- Principals actuacions realitzades.
- Grau de satisfacció.
- Número d'usuaris.

Aquests indicadors de població relacionats amb la investigació són les pròpies variables d'estudi.

7. FORMACIÓ DELS MEMBRES DE L'EQUIP

La tutora de la unitat la Sra. Lorena Moya ha finalitzat el Màster Universitari d'Investigació en Infermeria i Salut a la Universitat Internacional de Catalunya.

8. PROJECTES DE FUTUR

Per l'any 2017 ens plantegem les següents accions estratègiques:

- Incrementar el nombre d'alumnes en pràctiques.
- Desenvolupar noves activitats educatives dirigides a la població diana, donat que coneixem millor el tipus de demanda i d'usuari.
- Seguir fomentant el desenvolupament de les competències de lideratge en l'alumne.
- Iniciar futurs projectes d'investigació propis i conjunts amb altres unitats docents de UIC.
- Incrementar les activitats de difusió del projecte i de la unitat: esdeveniments, jornades, congressos, etc.
- Poder créixer amb la facilitat d'un espai físic propi de la Unitat dins d'alguna de les dues Fundacions ens permetria tenir major número d'alumnes i més recursos propis amb els quals treballar.

Fundació Roure

Annex

Fundació de l'Esperança
Obra Social "la Caixa"

UIC
barcelona

1:

Cronograma actividades Aidir Ciutat Vella 2016/2017

Contenidos	Nº sesiones	Población	Nº asistentes	Fecha
Salud Bucodental	3	Ciber	40	Septiembre y Octubre
"Alimentación y lactancia"	2	materno	50	Noviembre, 27 Marzo
Taller de masajes para bebés	2	materno	50	Noviembre, 23 Marzo
"Healthy Food"	2	adolescentes	20	Noviembre
Salud Bucodental	1	Comedor Roure	9	Diciembre
Proyecto Antitabaco	4	Comedor Roure	9	Diciembre y Enero
"Alimentación y Salud"	2	Ciber	40	Diciembre
"Consejos para prevenir la gripe"	1	Comedor Roure	9	Enero
"Alimentos Saludables"	1	Comedor Roure	9	Enero
Higiene de manos	2	Ciber	40	Enero
Hábitos higiénicos	1	Comedor Roure	9	Febrero
Salud Emocional (I parte)	1	Comedor Roure	9	Febrero
Salud Emocional	1	Escola de Salut	50	1 Febrero
Recuperación Post-parto	2	materno	11	Febrero
Recomendaciones ante situaciones de emergencia	1	Comedor Roure	10	28 Febrero
"Alimentación, ejercicio físico y salud"	2	Reinserción laboral (camareras de piso)	20	2 y 9 de Marzo
"Promoción de la actividad física y nuevas tecnologías"	2	Ciber	40	6 y 7 Marzo
"Dormir bien"	1	adolescentes		9 Marzo
Salud Emocional (II parte)	1	Comedor Roure		28 Marzo
"Alimentación y Salud"	1	Padres Ciber		3 Abril
"Enfermedades Comunes"	1	Materno continuidad		24 Abril
Salud Emocional	2	Materno inicio		27 Abril
Reflexología	1	Materno continuidad		15 Mayo
"Autoestima"	2	Ciber		22 y 23 Mayo